

ZDISLAVA

měsíčník litoměřické diecéze

Ročník IX

číslo 9

Listopad 2004

Jmenování administrátora litoměřické diecéze

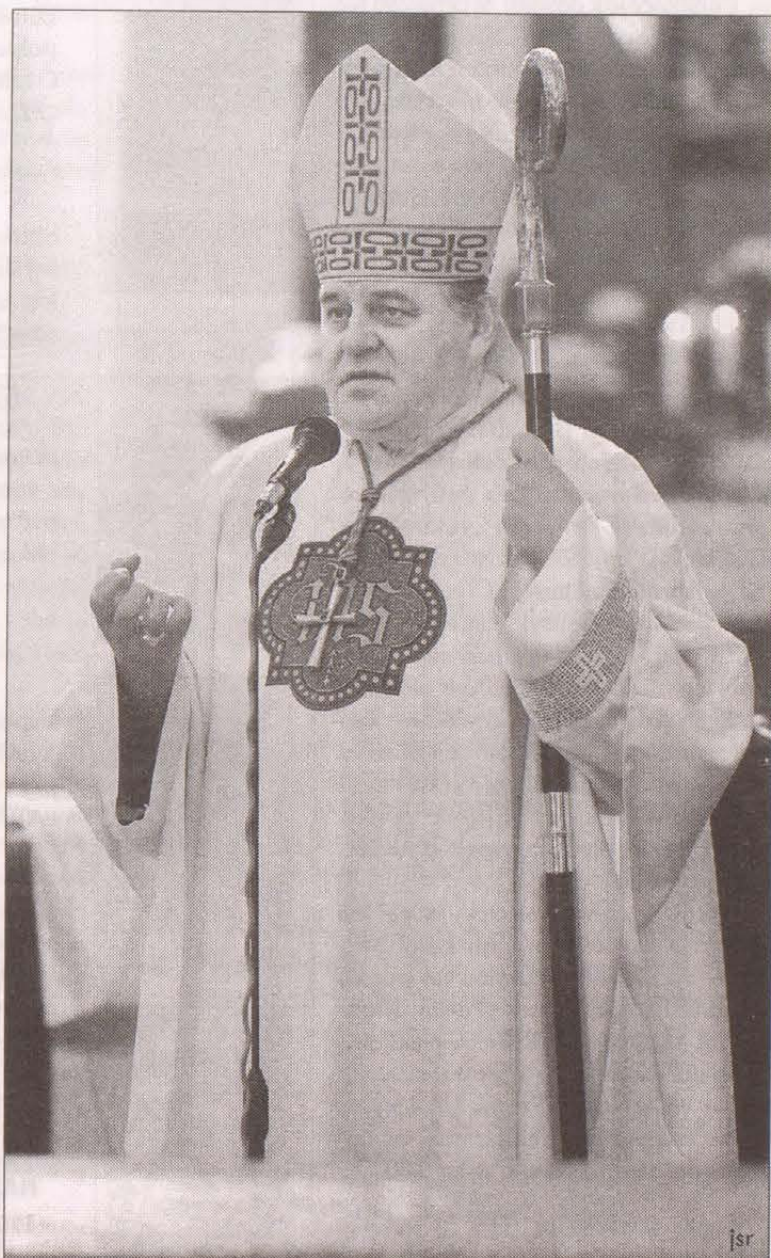
6. listopadu 2004 – Biskup Dominik Duka jmenován administrátorem litoměřické diecéze

Královéhradecký diecézní biskup Dominik Duka byl dnes (6. 11.) v poledne jmenován mimořádným správcem litoměřické diecéze.

Diecézním biskupem v Litoměřicích byl 24. 12. 2003 jmenován Pavel Posád. Biskupské svěcení přijal 28. 2. 2004. Ze zdravotních důvodů však nemohl svůj úřad v plném rozsahu zastávat. Vzhledem k přetrvávajícím zdravotním obtížím rozhodl Svatý stolec o jmenování apoštolského administrátora neboli mimořádného správce této severočeské diecéze.

Kromě svého úřadu diecézního biskupa v Hradci Králové bude nyní Dominik Duka pomáhat při správě litoměřické diecéze. Mimořádné pověření je provizorní a závislé na vývoji zdravotního stavu litoměřického biskupa Pavla Posáda, k jehož zotavení by měl tento krok napomoci.

*Tisková zpráva České biskupské konference
Daniel Herman, 6. 11. 2004 12:00:00 – Z domova*



6. listopadu – dopis otce biskupa Pavla Posáda po zveřejnění zprávy

Č.j. 1161/04 - o

Drazí bratři a sestry v Kristu,

Dovoluji si Vás informovat o tom, že Svatý otec jmenoval apoštolským administrátorem „*sede plena et donec aliter provideatur*“ pro litoměřickou diecézi J. E. Dominika Duku, O. P., biskupa královéhradeckého.

Toto ustanovení je podle kanonického práva provizorní a přikročilo se k němu proto, aby se mi nabídl čas na klidné zotavení a na přípravu k plnému návratu od funkce biskupa.

Využívám příležitost, abych Vás z celého srdce a s upřímnou úctou bratrsky pozdravil.

Ze srdce žehná

Mons. Pavel Posád, biskup litoměřický

24. listopadu – tisková konference

Při nástupu úřadu administrátora proběhla tisková konference na litoměřickém biskupství. Odpovědi otců biskupů Pavla Posáda a Dominika Duky na otázky týkající se vzniklé situace naleznete na straně 8 a 9.

Snadný varhanní doprovod ke Kancionálu

Jednota na zvelebení církevní hudby na Moravě MUSICA SACRA vydala Snadný varhanní doprovod ke Kancionálu (ISBN 80-239-3715-4). Tento soubor obsahuje doprovody písní a zpěvů z Kancionálu v jeho nové verzi z roku 2004. Některé doprovody byly převzaty ze starých osvědčených sbírek, jiné zcela nově vytvořeny, úpravy doprovodů žijících autorů jsou většinou jimi autorizované.

Publikace je k dostání za cenu 280 Kč v kanceláři jednoty MUSICA SACRA, Brno, Grohova 14 v úředních hodinách PO: 9-12, ST 8.30-14, kde se rovněž v uvedené době přijímají objednávky osobně nebo na telefonu 549 251 008 a e-mailu musicasacra@biskupstvi.cz. K dostání bude též v distribuční síti Karmelitánského nakladatelství.

Hosana 3

Nakladatelství Portál připravuje po úspěšných titulech Hosana 1 a 2 **zpěvník křesťanských písniček Hosana 3, tentokrát orientovaný na děti, dětské scholy, dětské sborečky (věkově cca od 6 do 10 let)**. Záměrem nakladatelství je shrnout nejnovější tvorbu křesťanských společenství zaměřenou na děti a dospívající a dát tak k dispozici reprezentativní výběr písní pro nejmenší. Prosíme proto o spolupráci všechny, kdo rádi zpívají a případně skládají písničky.

Abychom jakoukoli písničku mohli zveřejnit, **musíme znát** jméno autora textu i autora hudby, a pokud možno i kontakt na něj.

Notový záznam písničky s **celým textem a kytarovými značkami** nám laskavě pošlete buď poštou na papíru na adresu nakladatelství (**Portál, Klapkova 2, 18200 Praha 8**), nebo elektronicky na adresu jancarik@portal.cz.

Na vaše nové a krásné písničky se těšíme co nejdříve, pošlete nám je **nejpozději do konce ledna roku 2005**.

P. Zdeněk Jančařík SDB,
šéfredaktor nakladatelství Portál

Dárky, které potěší a obohatí

MATKA TEREZA – myšlenky na každý den

Již třetí vydání myšlenek Matky Terezy... Tato kniha získala velkou oblibu u čtenářů, zejména u těch, kteří hledají krátké zamyšlení pro denní rozjímání. Velikost „Matky chudých“ spočívá v její jednoduchosti a přímocnosti, v její neochvějně víře a obětavé lásce. Kniha s úvahami na každý den v roce, 212 stran, cena 138 Kč



Myšlenky moudrých O MANŽELSTVÍ, Myšlenky moudrých O DĚTECH

Letošní novinky nabízejí čtenáři vážný, moudrý, ale i úsměvný pohled na život v rodině. Malý formát, 118 Kč. Další tituly: O toleranci, O víře, O štěstí, O naději, O vděčnosti, O přátelství, O životě, O lásce – 109 Kč.



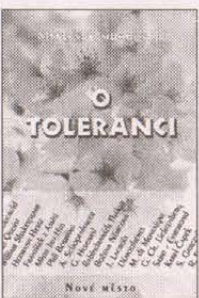
Myšlenky moudrých O TOLERANCI

Sbírka myšlenek významných osobností obsahuje krátká zamyšlení nad tolerancí, respektem a porozuměním. Uspořádal Jan Malík. Dárková publikace kapesního formátu, 112 stran, cena 98 Kč



SAINT-EXUPÉRY – Myšlenky osobností

První titul v řadě „Inspirace – Myšlenky osobností“ přináší z autorovy bohaté studnice na světlo krátké a hluboké úvahy nad posláním a smyslem života člověka. Dárková vázaná publikace, 172 stran, cena 95 Kč.



Stolní kalendář – Slova života z liturgie 2005

Úspěšné vydání stolního kalendáře S MOTIVY NAŠICH MĚST A PAMÁTEK. Kalendář obsahuje Slova života (úryvky z Písma) pro rok 2005 včetně církevního kalendáře. Cena 69 Kč (PRO FARNOSTI 10% SLEVA)

Karel Čapek – Myšlenky osobností

Myšlenky o demokracii, politice, tvorbě, lásce, Bohu, národech a výtvarném umění. Z děl K. Čapka uspořádal Josef Protiva. Dárková vázaná publikace, 172 stran, cena 115 Kč.



NAŠE ADRESA: Nakladatelství Nové město, Londýnská 44,
120 00 Praha 2 tel. 608 859 490; novemesto@focolare.cz;
www.novemesto.cz

Zdislava – měsíčník litoměřické diecéze. Vydává Římskokatolická farnost Šumburk nad Desnou. Redakce: Římskokatolická farnost Šumburk nad Desnou, Wolkerova 378, 468 41 Tanvald. IČO 43254403. Číslo účtu: 963293379/0800. Šéfredaktor: P. ICLic. Michal Podzimek. Tel. 603 324 397, e-mail: michal.podzimek@telecom.cz. Vedoucí vydání Ing. Jan Rosenauer, e-mail: rosenauer@volny.cz. Sazba Ing. Jan Macek, e-mail: jan.macek@nextra.cz. Jazyková úprava tohoto čísla: redakce. Tiskne: Jan Macek a Pavel Kusala, Horní náměstí 12, Jablonec nad Nisou. Náklad 1430 výtisků. Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků. Ročník IX., číslo 9. Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042. Datum vydání: 30. 11. 2004. Uzávěrka příštího čísla: 10. 12. 2004. Distribuci zajišťuje AMIS Praha, Na Nivách 18, 141 00 Praha 4 prostřednictvím České pošty, s. p.

Vážení čtenáři,

V tomto čísle zasiláme jako každý rok složenku vyplněnou přesně dle vaší objednávky s částkou, která je příspěvkem na uhrazení nákladů pro další ročník našeho časopisu. Bohudíky, finanční dary na vydávání letošního ročníku pokryly téměř na korunu přesně výdaje, které byly spojeny s vydáním všech čísel, včetně vánočního, které ještě dostanete těsně před vánočními svátky.

Často se mne dotazujete, jestli zájemců o časopis ubývá nebo přibývá, a tak aniž bych vás zatížil nějakými ciframi, mohu s potěšením říci, že Prozřetelnost Boží se zatím stará o to, aby úbytky čtenářů byly vždy v dohledné době vyváženy novými zájemci o náš časopis. Je samozřejmě, že čím dál tím více žijeme v době internetu a zájem o tištěné časopisy všeobecně klesá. Právě proto jsem vděčný panu Dominiku Fišerovi z Liberce, který se nezištně a obětavě pustil do vydávání našeho časopisu na Internetu a tímto mu také děkuji.

Je hezké, že i v naší diecézi může existovat časopis, který má poměrně stabilní základnu čtenářů – okolo 1400. Bylo by hezké, aby se časopis více objevoval také v našich kostelech, což je dnes stále spíše výjimkou. Ale věřím, že i tady se jednou podaří prorazit ledy.

S poděkováním a přáním požehnaného adventu

P. Michal Podzimek

Poznámka k adresáři z minulého čísla

Několik čtenářů se podivilo nad posledním seznamem adres s poznámkou, že tam opět chybí několik adres, které tam minule byly. Rád bych tedy upřesnil, že se jedná o seznam far, které jsou obsazeny farářem, administrátorem nebo pastoračním asistentem. Fary, které jsou pouze pronajaté, nebo ty, kde bydlí pouze farní vikáři (kaplani), nebo které nejsou obsazeny vůbec, seznam neuvádí, protože kontakt na ně je prakticky bezpředmětný. Pokud se chce kdokoliv na něco ohledně té či oné farnosti zeptat, má mu náš seznam napovědět „u koho se může ptát“ a kam by volal zbytečně, kdyby volal na jiná čísla, která v seznamu nejsou.

Proto se v seznamu neobjevila taková místa kde kněz v letošním roce zemřel (Vysoká u Mělníka, Třebenice...) a kde dosud nebyl ustanoven žádný „exekutivní pracovník“ – farář či administrátor, a kde nesídlí ani biskupstvím zaměstnaný pastorační asistent, který je většinou také zodpovědný za materiální správu svěřené farnosti. Stejně tak farnosti, kde výše uvedené vedení farnosti bylo v letošním roce odvoláno (Kostomlaty pod Milešovkou, Bohosudov...) v tomto seznamu není a bude-li znovu obsazena, objeví se v příštím roce. Aktualizace se řídí podle oficiálních změn, jak jsou uveřejňovány měsíčně v závazném úředním věstníku litoměřické diecéze Acta Curiae.

Zkráceně řečeno: Bude-li v příštím roce nějaká farnost opuštěna nebo naopak znovu obsazena, podle toho vypadne nebo se naopak objeví v tomto seznamu v našem časopisu. Pokud má ovšem kdokoliv zájem o nahlédnutí do úplného seznamu diecéze tzv. schématismu, je k nahlédnutí u každého duchovního správce, kterému ho biskupství litoměřické pravidelně aktualizovaný poskytuje.

P. Michal Podzimek, šéfredaktor a autor seznamu v minulém čísle

Výročí duchovních litoměřické diecéze

Z důvodu ochrany osobních údajů již nadále nebudeme uveřejňovat životní výročí kněží. Děkujeme za pochopení.

Interview s Bohem

„Pojď dál,“ řekl Bůh. „Tak ty bys chtěl se mnou udělat interview?“

„Jen jestli máš čas...“ řekl jsem.

Bůh se zasmál a odpověděl: „Můj čas je věčnost, a proto je ho dost na všechno a všechny tvé otázky. A na co se mě vlastně chceš zeptat?“

Pak jsem se odvážil k první otázce: „Co Tě na lidech nejvíce překvapuje?“

Bůh odpověděl: „To, že je nudí být dětmi, a tak pospíchají, aby byli dospělí, a když jsou dospělí, tak se chovají jako děti.“

Překvapuje mě, že ztrácejí zdraví, aby vydělali peníze, a pak je utrácejí za to, aby si dali zdraví znovu do pořádku.

Překvapuje mě, že se natolik strachují o budoucnost, že zapomínají na přítomnost, a tak vlastně nežijí ani jedno, ani druhé.

Překvapují mě tím, že žijí, jako by nikdy neměli zemřít, a že když umírají, tak dělají, jako by nikdy svůj život nežili.“

Pak mě Bůh vzal za ruce a chvíli jsme jen tak nad jeho slovy mlčeli. Pak jsem se zeptal dál: „Co bys jako rodič chtěl nejvíce naučit své děti?“

Boha má otázka ani trochu nezarazila a hned odpověděl:

„Chtěl bych, aby poznaly, že nemohou nikoho donutit, aby je miloval. Mohou jen dovolit, aby je druzí milovali.“

Chtěl bych, aby pochopily, že nejcennější není to, co v životě mají, ale koho mají.

Chtěl bych, aby poznaly, že není dobré porovnávat se s druhými. Každý je v mých očích posuzován sám za sebe, ne proto, že byl lepší nebo horší než jiní.

Chtěl bych, aby pochopily, že bohatý není ten, kdo má nejvíc, ale ten, kdo potřebuje nejméně.

Chtěl bych, aby poznaly, že trvá jen pár vteřin způsobit lidem hluboká zranění, ale pak trvá mnoho let, než se taková zranění uzdraví.

Chtěl bych, aby se naučily odpouštět – a to i skutek.

Chtěl bych jim dopřát poznání, že jsou i lidé, kteří je velmi milují, ale nevědí, jak svou lásku vyjádřit.

Chtěl bych, aby pochopily, že za peníze si mohou sice koupit mnoho věcí, ale štěstí nikdy.

Chtěl bych, aby poznaly, že opravdový přítel je ten, kdo o nich všechno ví, a přesto je má rád.

Chtěl bych, aby věděly, že vždycky nestačí, aby jim odpustili druzí, ale že i sami se musí učit odpouštět!“

Chvíli jsem seděl a mlčel v Boží přítomnosti. Pak jsem Bohu poděkoval za to, že si na mne udělal čas, že se stará o mne, o moji rodinu...

A Bůh mi na to řekl: „Jen se kdykoliv zeptej. Jsem k dispozici čtyřicet hodin denně. Jen se ptej a já ti rád odpovím. Ale když jsme u těch slov, tak si dobře zapamatuj toto: Lidé zapomenou na to, co jsi řekl, ale nezapomínají na to, co jsi pro ně udělal!“

anonym z internetu

Mcery o dušičkách

Již několik let uveřejňuje Zdislava pozvánku na tradiční pouť do malé obce na samém okraji litoměřické diecéze nedaleko Nymburka. Co se zde ale děje jindy?

Mcery letos vyměnily po více než čtyřiceti letech svého duchovního správce. P. Rudolf Zimandl, který zde požehnaně působil od šedesátých let minulého století a kterému farnost vděčí za mnohé, se letos přestěhoval na zaslužený odpočinek do kněžského domova ve Staré Boleslavi.

Rád bych tomuto vzácnému a statečnému knězi, alespoň takto – za sebe i za celou diecézi – poděkoval. Opravený kostel, čerstvě opravená fara, vděčná farní obec, to jsou jen ty vnější projevy požehnaného působení otce Rudolfa.

Letos se jako tradičně sešlo několik desítek místních i přespolních věřících, aby spolu s osmi kněžími včetně pana generálního vikáře Karla Havelky z Litoměřic odsloužili mši svatou za věrné zemřelé a na místním hřbitově, který obklopuje gotický



farní kostel sv. Václava, pak byla vykonána dušičková pobožnost (na fotografii.)

Ve farnosti nyní začíná půso-

bit jako nový duchovní správce P. Jan Fexa, kterému přejeme Boží požehnání.

M. Podzimek, foto Miloslav Franc

Třebenická tragédie se pomalu uzavírá

Trvalo dlouho, než převzal libochovický pan děkan P. Józef Szeliga od policie klíče třebenické fary. Při prvním vstupu do těchto prostor byl připraven na to, že pohled bude zdrcující, skutečnost však byla mnohem horší, než jak ji původně očekával, o to horší, že byli s otcem Kubíčkem přátelé a všude kam vstoupil, ho viděl...

Již na chodbě v přízemí zaschla kauluž krve po úderu skleněnou lahví do hlavy a po dalších úderech a bodných ranách. Stopy krve bylo lze sledovat po schodech až do poschodí a do ložnice, kam až pachatelé dotáhli bezvládné krvácející tělo. Na několika místech stopy po požáru – ohořelé zdi, spálené papíry a jiné hořlavé věci. V obytných prostorách vytrhané zásuvky, všechno vysypané a rozházené.

I přes tuto hroznou spoušť byl zvláštní pohled na kříž, který visí na chodbě, v těsné blízkosti místa, kde se hrůzný čin stal a kde byl také založen větší oheň. Kříž i bílá stěna jsou téměř netknuté, jen s nepatrnými stopami okouření nebo poškození ohněm. Stejně tak byl zářející pohled na nepoškozené noviny uprostřed ohořelých papírů, na kterých byl článek nadepsaný: Rodina na prahu třetího tisíciletí. V duchu si klademe otázku, jaká je rodina mladistvého vraha, která tvrdí, že je nevinný. Něco ukrást – to ano, ale zavraždit ne.

Po úklidu, kterého se ujali po předchozí modlitbě přátelé zavražděného kněze, byly všechny prostory fary vymalovány a znovu uklizeny a v neděli 7. listopadu vysvětil celou faru, samozřejmě i prostory, kde k vraždě došlo, generální



vikář mons. Havelka. Slzy a vzpomínky provázely tento úkon. Současně představil třebenické farnosti mladého polského kněze Tomasze Dziedice, který je přidělen do Libochovic jako kaplan bude však bydlet v Třebenicích a spravovat tamější farnost. Mons. Havelka řekl, že nikdo nečekal, že se náhrada najde tak brzy a že je to jistě dílo P. Kubíčka, který se za svou farní obec přimlouvá v nebi.

P. Kubíček má nástupce

Při této příležitosti se zeptal redaktor Alexandr Kundrát z Deníku Litoměřicka P. Tomasze, s jakými pocity do Třebenic přichází. Jeho odpověď byla, že jsme lidé víry a v křesťanství je mučednická smrt ve víře v Krista naplněním spojení s Kristem. Jako věřící člověk tam jde s radostí v srdci. Je to pro něho velká Boží milost, že může zastupovat tak vzácného člověka a ještě k tomu na místě, které bylo posvěceno a požehnáno jeho obětí, prolitím jeho krve za víru. Člověk by se neměl bát, protože ví, jaké má poslání a co je spojeno s kněžskou službou – sloužit Bohu, církvi a také lidem. Lidé v dnešní době Krista potřebují. Věřící v Třebenicích byli zvyklí, že měli vlastního faráře. Chtěl by jim nahradit otce Kubíčka, kterého Bůh tak zvláštním způsobem povolal na věčnost.

Uzavírá se jedna velká tragédie. Zůstává však ještě napsat epilog. První část dříve nebo později napíše svým rozsudkem světský soud. A my se dozvíme, jaký bude. Druhou část bude psát Bůh, ale ta nám všem zůstane skryta.

Milada Veselková
Foto Jan Barek, Libochovice

Tam to žilo!

Studijně formační kurz pro kněze a laiky
Hejnice 15.–19. 11. 2004



Foto Kaťařina Polívková

Tento kurz vznikl před několika lety z potřeby, aby se týmy mladých lidí spolu s kněžími, kteří slouží na diecézních centrech života mládeže (DCŽM), setkávali a vzdělávali. Tentokrát však hejnický klášter a okolí zaplavily nejen týmy DCŽM, ale i mladí z diecézních center pro mládež, kněží a laici pracující s mládeží a naši skvělí volentři. To jsou mladí, kteří rok zadarmo slouží v církvi ve třech farnostech v ČR „v posádce“ po třech. A když říkám zaplavily – sešlo se zde rekordních 80 posluchačů tohoto výborného kurzu, který pro nás pořádá Sekce

pro mládež při ČBK. Mohli jsme se tu dozvědět spoustu zajímavých věcí, např. přednášky: O společenství, Moderace skupiny, O médiích, Jak pomoci mladým lidem nalézat odpovědi na otázky týkající se sexuality, Základy managementu osobního času, Základy chodu týmu, Rizikové chování v dospívání, ...atd. Navštívil nás také otec biskup Škarvada, viděli jsme a slyšeli akční prezentace na časopis pro dívky In a webový portál Signály...

Byla to taková krásná odměna za službu v církvi a Bohu za ni díky!

Jan Lukeš, IDCŽM Křižovatka

Soud osvobodil faráře



Ilustrační foto Jan Rosenauer

V polovině listopadu pojednával liberecký krajský soud případ krádeží sakrálních a uměleckých předmětů z kostelů ve farnosti Jestřebí na Českolipsku. Farář Andrej Bakoň byl zproštěn obžaloby, protože jeho účast na vykrádání kostelů se neprokázala a soud odsoudil dva pachatele, u kterých policie ukradené předměty našla. K odcizení stovky vzácných uměleckých předmětů došlo v letech 1999–2001 a jejich hodnota činila více než pět milionů korun.

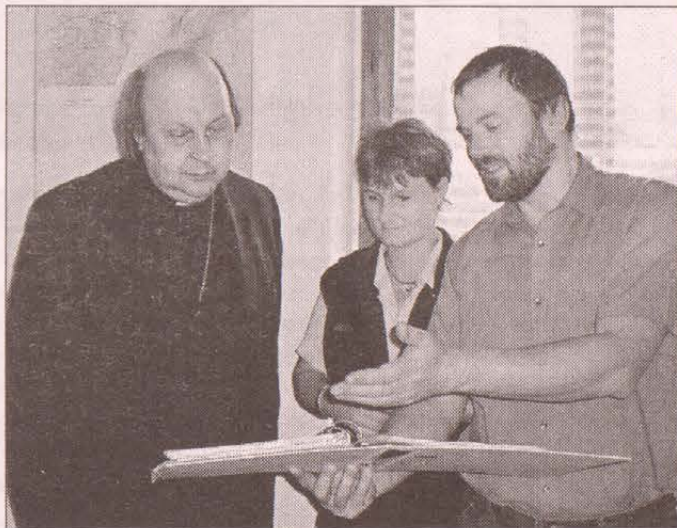
Rušný den v diecézním domě

Ještě že má Diecézní dům kardinála Trochty v Litoměřicích tolik pater, místností a zákoutí! Jinak by v sobotu 13. 11. 2004 jeho hosté o sebe doslova zakopávali na každém kroku. Konala se tu najednou čtyři setkání.



Katechetické centrum organizovalo Diecézní setkání katechetů

Diecézní centrum pro rodinu připravovalo manželské páry pro vedení snoubenců. Na fotografii manželé Růžičkovi seznamují otce biskupa Pavla s kronikou Manželských setkání.



Varhaníci shromáždění kolem „svého“ nástroje nacvičovali varhanní improvizaci a sborový zpěv.



O setkání animátorů mládeže píšeme na straně 12.

Kněží, formátoři svatých pro třetí tisíciletí na Maltě

Litoměřická diecéze zastoupena na celosvětovém kongresu

V druhé polovině října ožilo souostroví Malta ve středoziemním moři setkáním celosvětového významu. Více než tisíc římskokatolických kněží zaplnilo kongresové centrum v hlavním městě Malty, Valettě. Kněží se na tento nejnižnější ostrov Evropy sletěli, aby se společně zamysleli nad svým povoláním v dnešní době. Heslo kongresu znělo „Kněží, formátoři svatých pro třetí tisíciletí“.



Malta si rozhodně na špatné náboženské poměry stěžovat nemůže. Na naše kontinentální poměry je opravdu malou zemí, pouhých 33 × 16 km a dva maličké ostrovy. Přes takto malý životní prostor zde žije téměř 400 000 obyvatel, z nichž drtivá většina (98–99 %) je praktikujícími katolíky. Na naše diecézní poměry je tedy církevní život na Maltě úplně naruby. Jen pro srovnání: Představme si jeden z našich vikariátů počtem obyvatel a rozlohou podobný Maltě (Ústí nad Labem, Liberec, Mostecko-Chomutovsko...). Narozdíl od nás však na Maltě na stejném území místo deseti až patnácti duchovních působí 600 kněží plus množství řeholníků a řeholnic spolu s tisíci aktivními

laiky. Je samozřejmé, že tito duchovní a osoby zasvěceného života mají na zbožné Maltě plné ruce práce. Jsou zde fungující katolické rodiny, které se pravidelně scházejí, mládež, výuka náboženství pro všechny a další množství pastorační práce. Kostely zde doslova praskají ve švech a v neděli se střídá jedna mše svatá za druhou. To, co u nás známe na diecézní úrovni (různá setkání...), to zde probíhá na úrovni malých farních společenství každotýdenně. Další výhodou maltanů je výborná jazyková vybavenost. Kromě maltštiny, která je podobná arabštině, zde všichni hovoří anglicky a většina obyvatel i italsky a francouzsky.

Není však třeba Maltě závidět, protože ani zde není ráj na zemi. Malta je obklopena chudým islámským světem. Denně sem přijíždí na amatérsky vyrobených člunech a rybářských bárkách v průměru 15 nešťastníků z Libye nebo Tuniska, odkud je vyháněná bída. O ně i o další potřebné se musí Malta postarat. Navíc na Maltě, kde není téměř žádný les ani hory, chybí voda, což je vidět na první pohled, a tak Malta na konci léta vypadá jako vyprahlá pouštní země.



R.D. Miloš Raban v katakombách sv. Pavla v Rabatu na Maltě. Foto M. Podzimek

Kongres, již šestý ve svých dějinách, organizovala Svátá stolice prostřednictvím Kongregace pro kleriky – Opera Romana pellegrinaggi. Tradice těchto setkání sahá od druhého vatikánského koncilu přes první setkání na Maltě (1970), ve Fatimě, Mexiku, Pobřeží Slonoviny a Izraeli letos opět na Maltu.

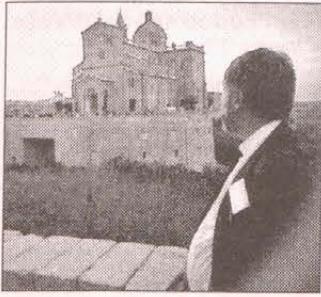
Letos se tedy kněží z celého světa na tomto ostrově společně modlili, zúčastnili se kvalitních přednášek různých církevních celebrit, slavili svátost smíření a v různých farnostech ostrovů sloužili společně mše svaté. Malta má z doby působení a vlády maltézských rytířů téměř v každé vesnici či městečku chrámy velikosti katedrál, proto tyto stavební giganty bez problémů pojaly nejen již zmíněnou tisícovku kněží, ale i mnoho ministrantů a místních farníků s jejich pěveckými sbory, což bylo i pro místní obyvatele slavností.

Kněžské setkání se konalo v prostorách pevnosti, která původně sloužila jako velký špitál postavený maltézskými rytíři spolu s městem Valetta. Toto město nese jméno jednoho z největších velmistřů maltézského řádu, který toto město postavil a opevnil po vítězné bitvě proti tureckému nájezdu na Maltu v roce 1565.

Dnes je z komplexu pevnosti, špitálu a kláštera prvotřídní kongresové centrum.

Tématem svatosti církve na prahu 21. století se zabývalo množství přednášejících, většinou známých církevních osobností celosvětového formátu, kardinálové, arcibiskupové z celého světa a mnoho významných osobností církevního života. Několik jmen: kardinál Murphy O'Connor, kardinál Angelo Scola, kardinál José Martins, pater Raniero Cantalamessa, arcibiskup Sean O'Malley, kardinál Crescenzo Sepe...

Z kněží zde byl zastoupen celý anglicky, španělsky, francouzsky a italsky hovořící svět. Velmi málo však přiletělo z německého světa a střední a severní Evropy vůbec. Kromě Poláků a Maďarů na kongresu byli pouze tři diecézní (dva z naší diecéze, P. Miloš Raban a P. Michal Podzimek) a jeden řeholní kněz z Česka... Naproti tomu se však na kongres,



Mariánské poutní místo na ostrově Gozo

jistě s velkými obtížemi, podařilo dostat hrstce kněží z Iráku, Súdánu, Palestiny, Číny, Kuby a jiných zemí, kde je církev pronásledována nebo jen trpěna. Desítky kněží také připutovaly z USA, z Afriky a Středního a Dálného Východu.

Moderátorem celého kongresu byl představený kongregace pro klérus kardinál Castrillon Hoyos.

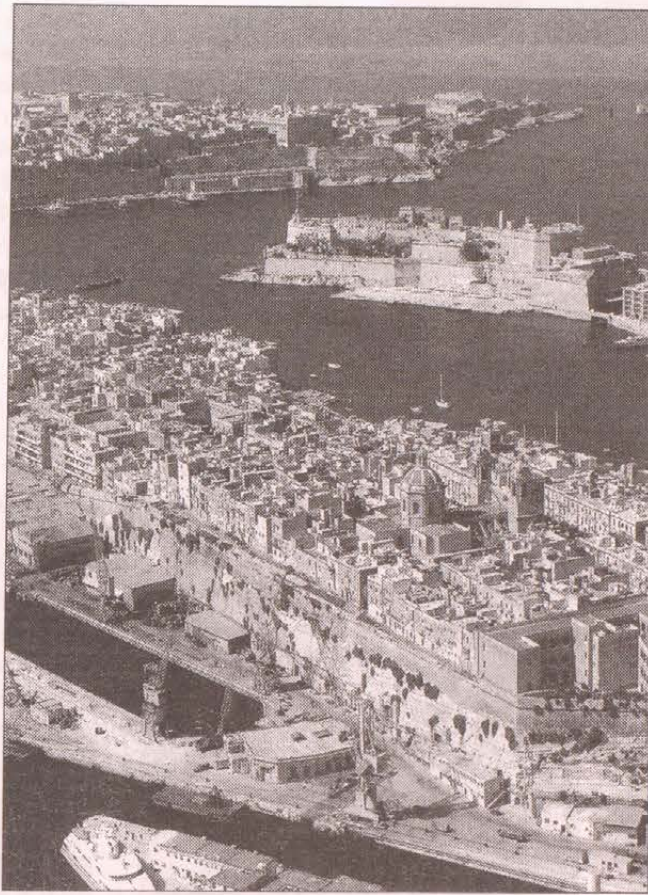
Ten zahájil v pondělí 18. října v katedrále svatého Jana Křtitele setkání mší svatou, ve které vyzval všechny přítomné, aby se nebáli požadavků dnešní nepřehledné společnosti a hledali cesty, třeba i s chybami, pro novou evangelizaci.

Jednotlivé dny pak měly svá konkrétnější témata: úterý – smíření, středa – víra, čtvrtek – eucharistie, pátek – Maria. V těchto intencích se pak nesla liturgie každého dne, adorace, modlitby růžence, zasvěcení, obnovy kněžských slibů apod.

Naprosto nečekaným a dojemným zážitkem byla návštěva druhého ostrova Malty, ostrova Gozo. Při společném průchodu farnostmi občane spontánně potleskem, házením ratolestí pod nohy procházejících a podáváním rukou a někdy se slzami v očích vítali kněze ve své domovině.

Tolik tedy reportáž z Malty pro povzbuzení našeho diecézního duchovního života.

P. Michal Podzimek, šéfredaktor



Letecký pohled na hlavní město Malty Valettu

On-line spojení kongresu s papežem ve Vatikánu



Ostrov Malta je pro setkání duchovních příhodný nejen svojí geografickou polohou (blízko Evropy, Afriky i Blízkého Východu), ale je to také „biblická země“. Zde ztroskotala loď sv. Pavla při své cestě do Říma (Sk 28). Malťané se také také na sv. Pavla odvolávají jako na osobního zakladatele prvního křesťanského společenství (Sk 28, 7–10).

Jeskyně, ve které byl svatý Pavel po ztroskotání na Maltě



Několik myšlenek

Tyto myšlenky sice zazněly na adresu nás kněží, jsou však platné všeobecně pro všechny křesťany, kterým na Bohu záleží:

Člověk je největší dílo Božího slitování. Přestože Bůh ví, že člověk ho bude ve svém životě mnohokrát zrazovat, přesto mu stojí za to s námi počítat a mít nás jako své spolupracovníky.

Bez vnímání krásy stvoření nemůžeme chtít oslovit dnešní postmoderní společnost. Bůh je jistě krásný v krásě světa, ale dokáže být krásný i ve svém ukřižovaném Kristu.

Být v tichu před stvořením a vnímat jeho krásu je cesta ke svatosti, protože svatost znamená odrazit krásu Trojice do svého života. Krása není něco, ale Někdo...

Náš problém v šíření Evangelia spočívá v tom, že stavíme věže do nebe ve svém jménu a Bůh je pro nás pouze nástroj, který nám pomáhá tuto stavbu stavět. Sice Bohu za jeho pomoc dáváme přední místo v zásluhách, ale nestavíme svět v Jeho jménu. To byl i stav apoštolů před letnicemi. Na nás je, abychom se nechali zasáhnout Duchem a pak budeme chtít žít jen pro Něho, s Ním a hlavně v NĚm... (Cantalamesa)

Vážení čtenáři, vydání Zdislavy se opět opozdilo, jelikož jsme čekali s vytištěním až na den, kdy naši diecézi navštíví nově jmenovaný administrátor naší diecéze, Mons. Dominik Duka – sídelní biskup královéhradecký. Tento den nastal 24. listopadu. Na tiskové konferenci, která se konala po ukončení oficiálních jednání, dostali níže uvedení novináři na své otázky tyto odpovědi:

Tisková konference s biskupy

Otázky na biskupa Mons. Dominika Duka

Jaký je smysl Vaší dnešní cesty do Litoměřic? /MZ/

Přijel jsem se sejit s biskupem Mons. Pavlem Posádem, seznámit se s tzv. konzultory, kteří jsou „senátem“ diecéze i biskupa a předložit jim zmíněný dekret Apoštolského stolce, chcete-li papeže, který jmenoval moji osobu apoštolským administrátorem litoměřické diecéze. Vzhledem k tomu, že litoměřická diecéze má svého diecézního biskupa (*katedra biskupa je tedy obsazena „sede plena“ – plně*), byl jsem jmenován proto, aby měl pan biskup Pavel Posád čas na určitou rehabilitaci. Mezitím je zde mým úkolem být administrátorem – správcem litoměřické diecéze (*vykonávat moc řízení v litoměřické diecézi*). Z hlediska lidského je to pomoc pro zdraví pana biskupa Posáda, pro jeho osobu, a je to určitá pomoc i diecézi. Každá organizace má mít jednoho důstojníka (*jen jedna osoba může aktuálně vykonávat úřad řízení diecéze*).

V tomto momentě jsem já ten, který má organizaci zastupovat a koordinovat, aby biskup Pavel měl potřebný čas na zotavení. My jsme si mezi sebou vyjasnili, co je nejdůležitější nyní vykonat a kde je zapotřebí udělat určité kroky podle kodexu církevního práva. Proto se dnes konalo zmiňované setkání s otcem biskupem Pavlem a s biskupskou



radou: s emeritním biskupem Josefem (biskupský vikář pro zahraniční styky), s otcem M. Šimáčkem (biskupský vikář pro pastoraci) a A. Bratršovským (biskupský vikář pro školství v diecézi). Rovněž to bylo setkání s konzultory, kde oni všichni ze svého hlediska řekli, které kroky je třeba nyní okamžitě udělat, abychom překonali tuto první fázi zdravotní absence místního biskupa Pavla Posáda. První krok je tedy za námi.

Co konkrétně bude Vaším nejbližším

úkolem a v čem budou spočívat Vaše pravomoci? /MZ/

Znamená to, že následně potvrdím ve funkci generálního vikáře Mons. Karla Havelku, který zůstává, a potvrdím stávající sbor konzultorů. A dále bude třeba připravit po Novém roce (po Třech králích) setkání kléru litoměřické diecéze, který znovu doplní kněžskou radu, a pak budou doplněna i ostatní grémia (*pastorační, ekonomická rada...*), abychom všechno mohli splnit podle církevního práva a státních předpisů.

Jak si v této fázi představujete spolupráci s otcem biskupem Pavlem? /MZ/

Já se domnívám, že ta spolupráce už začala a bude i pokračovat, že otec Pavel bude přítomen při těchto jednáních, aby viděl, jakým způsobem se postupuje. Moje kroky nebudou žádné radikální a revoluční. Protože tato moje funkce je krátkodobá, tak musím hledět jak na něho (*biskupa Posáda*), tak i na budoucnost, protože potom (*až bude ukončena úloha administrátora*) může váš biskup postupovat třeba i trochu jinak, než bych si představoval já.

Otče biskupe, pamatujete takovou situaci v církvi, v diecézích, zde v Čechách, na Moravě, jaká se stala tedy? /MZ/

Je mi přes šedesát roků, a tak bych měl jakousi paměť mít. Tak například to byla situace v pražské arcidiecézi, kdy arcibiskup kardinál Beran byl politickou silou zbaven výkonu úřadu. Když po interní dohodě (byla to spíše domluva než nějaká smlouva) odcestoval kardinál Beran do Říma, spravoval pan arcibiskup, později kardinál Tomášek, pražskou arcidiecézi právě jako apoštolský administrátor. Bylo to od roku 1965 až do roku 1976.

Právní okénko

Pro dobré pochopení vzniklé situace v naší diecézi je třeba přesně rozlišovat mezi „úřadem biskupa“ a „mocí s tímto úřadem spojenou.“

Každá diecéze je proto diecézí, protože má svojí „katedru“, tedy místo na kterém sedí (nebo nesedí) diecézní biskup, který je nástupcem apoštolů. Biskupem se stává jmenováním od Apoštolského stolce a v okamžiku, kdy dosedne na katedru řádným právním způsobem je jeho role nedotknutelná. Tento úřad může diecézní biskup ztratit pouze zřeknutím se (abdikací přijatou papežem) nebo odůvodněným odstraněním z úřadu. Tato situace v naší diecézi nenastala, protože otec Pavel ani neabdikoval ani není právní důvod pro jeho odstavení z úřadu.

Naproti tomu však nastala situace, kdy našemu biskupovi bylo nemocí zabráněno ve výkonu moci spojeného s jeho

úřadem (pravomocné vedení diecéze). To může nastat i jinak, než dlouhodobou nemocí například z politických důvodů zajeťím nebo vyhnáním biskupa... Když toto nastane a diecéze tedy není nikým vedena, jmenuje Apoštolský stolec někoho (nebo si ho dokonce diecéze může sama zvolit), kdo dočasně převezme toto pravomocné vedení diecéze (odborně „řídící moc“ – „potestas regiminis“). Tento člověk se nazývá administrátorem. Pro nás je nyní tímto administrátorem otec biskup Dominik Duka.

Naše diecéze má tedy svojí katedru stále obsazenou otcem biskupem Pavlem, ale diecézi pravomocně řídí otec biskup Dominik Duka a ti, které on pověří, aby jeho jménem jednali (generální vikář...)

ICLic Michal Podzimek

Podobná situace byla zde v Litoměřicích po druhé světové válce, kdy ne úplně šťastně byla řešena situace pana biskupa Webera, který byl německé národnosti. Proto mu bylo znemožněno vykonávat úřad a žil v jakémsi ústraní v tehdejší dominikánské klášterě. Tak byla diecéze litoměřická do stoupení biskupa Trochty spravována (administrována) tehdejší kardinálem Beranem.

Po první světové válce byla podobná situace i v Praze, kdy arcibiskup Huyn německé národnosti, když se dověděl o vyhlášení samostatného Československého státu, rezignoval a odjel do exilu do Švýcarska. Královéhradecký biskup Josef Doubrava tehdy spravoval (administroval) po několik měsíců pražskou arcidiecézi z Hradce Králové.

Určité paralely zde tedy jsou. Každá situace je jistě jiná. /MZ/

Ale je to určité řešení pro situace, když diecéznímu biskupovi někdo nebo něco brání v plném výkonu jeho služby.

Jak často se budete v litoměřické diecézi vyskytovat? Dohodli jste si určité formy schůzek, kdy a v jakých intervalech se budou opakovat? /MZ/

Protože potřebné pravomoci má generální vikář, kterému se také v latině říká „alter ego“, jemu jsou a mohou být svěřeny všechny pravomoci. Proto jsme se takto dohodli a také jsme si řekli, že jednou za 14 dní (většinou ve středu odpoledne obvykle kolem druhé hodiny)



se tu objevím. Tehdy se setkám s otcem biskupem Pavlem, s generálním vikářem a určitě také i s pány konzultory, případně s okrskovými vikáři. To už bude potom záležet na vývoji situace. Tak by to mělo pokračovat ne příliš dlouho.

Kromě toho budete řídit i svoji diecézi. Nebude to nějak Vaši úlohu ztěžovat? /MZ/

Jistě, je to určitá práce navíc, já jsem upozorňoval také na tuto situaci. Ale považuji to za jakési pověření, které má-li prospět církvi, snad jí prospěje. Pokud je to krátkodobé, myslím si, že není úplně nere realizovatelné.

Co ukončí činnost administrátora diecéze? /AK/

Činnost bude ukončena, jak je stanoveno v dekretu (pokud nebude stanoveno jinak). To znamená, že otec Pavel na základě lékařských zpráv řekne: „Ano, jsem fit, začínám.“ A já končím. Musí jistě vše projít byrokratickou cestou, kdy se věci napíší a předají do Říma, Řím pak odpoví a tím má úloha skončila.

Jak dlouho očekáváte, i na základě setkání s biskupem Pavlem, že budete administrátorem litoměřické diecéze? /AK/

Prorokem nejsem, ale myslím (jak postupuje život), že je to otázka jedné poloviny roku.

Otázky kladli: Miroslav Zimmer – Český rozhlas Sever (MZ), Alexander Kundrát – Deník Litoměřicka (AK)

Ze záznamu přepsal Antonín Forbelský – sekretář biskupa Pavla Posáda

Redakčními poznámkami (odděleno kurzívou) opatřil a stylisticky upravil Michal Podzimek – šéfredaktor

Foto Karel Pech

Otázky na biskupa Mons. Pavla Posáda

Pocítujete toto jako „pomocnou ruku“? /MZ/

Určitě. V této situaci, která nastala, je pro mne velkou pomocí, že mám zde apoštolského administrátora.

Jakou osobně očekáváte délku působení administrátora litoměřické diecéze? /AK/

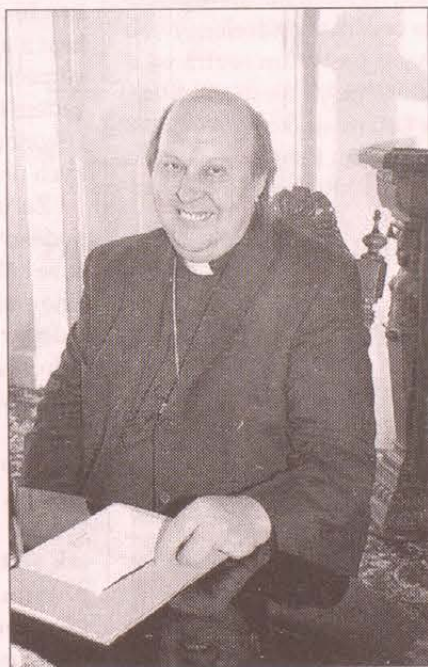
Já si také netroufám hrát na proročka a říkat nějaký termín. Já si myslím, že ta situace může nastat kdykoli podle okolností, jak se budou vyvíjet. Myslím, že můj zdravotní stav je v poslední době blížící se normálu, dá-li se to tak říci. Tak si myslím, že to může být na programu celkem v brzké době.

Jak vnímáte odhad půl roku, jak se zmiňoval biskup Dominik? /MZ/

To je jeho odhad, já bych se přesně k tomu termínu nechtěl vyjadřovat. Myslím, že ten okamžik může nastat kdykoliv, je to tak v té jmenovací bule, má to být doba co nejkratší. Může to být ze dne na den.

Při uvedení do úřadu jste říkal, že Vaším prvořadým úkolem bude seznámit se blíže s touto diecézí, s lidmi, vyjet do jednotlivých farností a vikariátů. Zůstává tato Vaše představa? /MZ/

Ano, samozřejmě, to je prvořadý úkol pro biskupa, poznat svou diecézi. Já jsem



přišel z Moravy a tuto diecézi znám velmi povrchně (z nějakých statistik a suchých dat). Proto je vždycky nenahraditelná práce v terénu, to znamená setkávat se především s kněžími a s těmi, které oni mají na starost, které vedou.

Po II. vatikánském koncilu se neseťkáváme jen s kněžími, setkáváme se s celým tím Božím lidem, se všemi věřícími i sympatizujícími. Podle Krista jsme posláni ke všem lidem. Prostě poznat ty, kteří žijí na území té diecéze je samozřejmě stále moje priorita.

Povzbuzení kněží-seniorů

Nedávno jsme do redakce dostali dlouhý děkonný článek pro jednoho kněze, ke kterému bylo připojeno i toto povzbuzení:

Mládí má mnoho elánu, mnoho energie. Nové formy duchovní služby zaváděné mladými kněžími někdy staršího či stárnoucího kněze zamrzí, ale vzpomeňte si všichni na své mládí. Jste možná ve stáří unaveni, ale s jakou láskou jste prožívali těžké doby komunismu ve svém mládí, kolik to bylo tajných a odvážných aktivit! Kolik síly jsme od vás obdrželi v rodinách, kam jste nás chodili povzbuzovat a síliti v nás víru. Bylo to těžké a složité, ale láska vítězila. Dnešní kněz je zavalen výkazy, úřadem, povinnostmi, na které nebyl nikdo dříve připraven.

Proto prosíme za starší kněze, aby nebyli na ty mladší bručouny, ale naopak, aby jim při vzpomínce na své vlastní kněžské mládí pomáhali, povzbuzovali je a byli nápomocní. Kolik jste toho, vy starší, museli vytrpět, vyšlapat, nažebnat peněz, opravovat mnohdy holýma rukama, abychom teď mohli my laici mít kostely vaší zásluhou opravené. Proto vás, otcové seniori, prosíme: ušetřete, pokud to jen trochu jde, dnešní mladé kněze

všeho, co by jim znovu ztrpčovalo jejich mladý nadšený život a podejte jim pomocnou ruku i tehdy, kdy dnes jejich elánu nestačíte a oni vás tím třeba i zastíní.

Nejkrásnější stáří je trpělivé, laskavé, moudré a raduje se z úspěchů mladších. Nakonec, rada starého moudrého kněze je pro mládí tím největším darem. Zde nesmím zapomenout na našeho drahého kněze, doktora, rádce a učitele P. Ladislava Kubíčka a připomenout jeho krédo: „Radost mi působí konat Tvou vůli (Bože), hluboko v mém nitru jsou Tvé zákony!“

Věříme, že nejlepším svědectvím vašeho duchovního otcovství, otcové seniori, je to, když vidíme, jak se radujete z úspěchů svých mladších bratrů kněží, že se radujete z toho, že Boží vinice, na které jste dříve pracovali, dnes nezarůstá plevelem, ovečky se novým pastýřům neztrácejí a lampy nás věřících alespoň blikají, když jim vaší mládí kolegové dodávají svým slovem a službou olej.

Podle dopisu J.M.

Poděkování a přání k výročí kněžského svěcení Tomáše Dziedice

Je to rok a liberecká farnost děkuje za pouť do Polska našemu bývalému kaplanovi P. Tomáši Dziedicovi. Proto bych mu ráda touto formou za mnohé z naší farnosti poděkovala a popřála k jeho čtvrtému výročí kněžského svěcení.



Vzpomínáme především na nevšední událost, kdy náš otec kaplan přivezl v únoru 2003 od svatého otce Jana Pavla II. z osobní audience pozhánání pro 40. výročí kněžství našemu drahému panu děkanu P. Františku Opletalovi. Také s vděčností vzpomínáme na zavedení pobožnosti před obrazem Božího Milosrdenství s výklady zjevení sestry Faustýny. Děkujeme také za přípravu katechetů, organizaci již zmíněné pouti do Polska, za jeho srozumitelné homilie a za letošní dubnové setkání mladých ve Zhořelci v Polsku, kde se spolu s P. Dziedicem a P. Bartolomějem Černým za přítomnosti legnického biskupa shromáždilo více než 1000 mladých pod heslem Chceme vidět Krista (viz foto).

Vážený a drahý otče Tomáši, upřímně Pán Bůh zaplať a hodně požehnání na vašich dalších kněžských působistích.

Za farnost v Liberci. Ing. Jaroslava Marková

Děkan P. Rudolf Prey oslavil 65. narozeniny

Dne 18.11.1939 se narodil děkan z Postoloprť P. Rudolf Prey a letos dosáhl 65 let života, za které poděkoval mší svatou ve středu 17.11.2004 v postoloprtském kostele Nanebevzetí P. Marie. Na mši přijel zazpívat dívčí pěvecký sbor z lounské farnosti. Čabová a účastnilo se jí na 50 věřících z Postoloprť a Loun.

Děkan při této mši četl evangelium sv. Lukáše, ve kterém se mluvilo o hřivnách, které Bůh každému dal v různém



množství a vyžaduje, aby tyto talenty člověk nenechal ladem, ale rozvinul je ve svém životě. Pak vzpomněl ze svého života, že mnohé talenty mohl uplatnit v kněžském životě, v pastoraci: např. sportovní talenty na kopanou a jiné míčové hry, hru na varhany a dar zpěvu, že mohl s dětmi hrát a zpívat např. koledy pro staré lidi v Domově pečovatelské služby nebo znalost jazyků pro vedení bohoslužeb pro cizince, v neposlední řadě i ekonomické znalosti pro lepší řešení ekonomických problematik při opravách kostelů.

Za vše děkan poděkoval Pánu Bohu a také poděkoval všem věřícím v postoloprtské farnosti, že se během třiceti let jeho služby zapojovali do farních aktivit a bohoslužeb. Zdůraznil, že vděčí zejména ženám a dívkám, které byly nosným pilířem duchovního života farnosti, a tak se tady dává za pravdu trendu ve všeobecné církvi, kde v poslední době ženy dostávají šanci se více zapojovat do náboženského a liturgického života v církvi.

Na závěr mše oslavenci popřály dívky z pěveckého sboru a předaly mu květiny a děkan poděkoval všem přítomným a účinkujícím. Po mši následovalo malé pohoštění pro účinkující a menší hostina na faře pro hosty.

Děkan obdržel více přání, mimo jiné od generálního vikáře z Litoměřic i MěÚ Postoloprty, také obdržel několik darů. Za všechny srdečně děkuje.

Dá-li Pán Bůh i nadále, chce pan děkan sloužit v duchovní službě v tomto postoloprtském farním obvodu, který zahrnuje celkem 7 farností. Bohu díky za 65 let života!



Výstava Česká Bible v průběhu staletí

Výstava k výročí 425 let od prvního vydání Bible kralické a 25 let od vydání českého ekumenického překladu Bible probíhá v Ústí nad Labem do 17. prosince

V pátek 12. listopadu byla v ústeckém dominikánském klášteře zahájena tato výstava vernisáží za účasti primátora města Ústí nad Labem a zástupců jednotlivých církví. Záštitu nad výstavou, kterou pořádá ústecká YMCA převzali kardinál Miloslav Vlk a ministr zahraničí Cyril Svoboda.

Výstava v barokním kostele sv. Vojtěcha je veřejnosti přístupná do 17. prosince denně 11–17 hod., v neděli 13–18 hod. Návštěvníci mají možnost shlédnout unikátní expozice historických i současných překladů Bible s doprovodnými exponáty. Vystavují se současně i obrazy a kresby Jaroslava Šerýcha, Borise Jirků, Jana Kristofori, Marie Plotěné, Stanislava Weigela, Václava Lamra a dalších umělců, kteří se nechali Bibli inspirovat.

Doprovodný program výstavy nabízí návštěvníkům s promítáním videofilmu – „Objevujeme Bibli“, veřejné čtení biblické poezie vždy mezi 16.00–17.00 hod., pro děti kvízy a křížovky s cenami. Výstava dále zahrnuje přednášky, na kterých vystoupí teologové řady církví, odborníci z Univerzity Karlovy a dalších institucí:

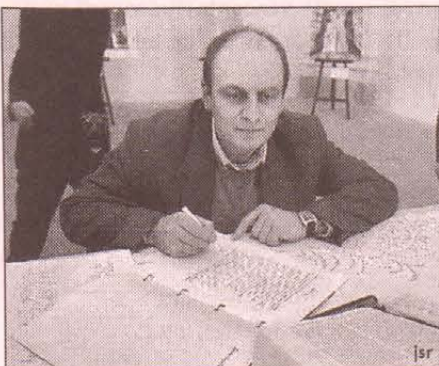
2. 12. 2004 – v 17.00 hod. **Hlavní zvěst Bible** – RNDr. Josef Kopřiva

7. 12. 2004 – v 17.00 hod. **O moudrosti** – David Javornický Th.D.

9. 12. 2004 – v 17.00 hod. **Bible – průvodce na cestu životem** – arciděkan Miroslav Šimáček

14. 12. 2004 – v 17.00 hod. **Bible a fantazie** – Pavel Hošek Th.D.

16. 12. 2004 – v 17.00 hod. **Milosrdenství Ježíšovo** – ThDr. Ladislav Heryán – biblista SDB



Tradiční výstava betlémů v Ústí n. L.

Letos již 18. ročník se bude konat stejně jako vloni v gotickém kostele Nanebevzetí Panny Marie od středy 15. prosince (vernisáž v 16 hod) až do neděle 2. ledna. Výstava bude otevřena denně 9–17 hod. mimo nedělí a svátků, kdy bude otevřeno 13–17 hod.

Na pořádání výstavy se podílí ústecká farnost společně s místní skupinou České křesťanské akademie. Příprava a instalace výstavy jsou vždy časově náročné, vždyť v loňském roce bylo vystaveno více než sto betlémů.

Koncert k počtě svatého Mikuláše

Legendu o svatém Mikuláši
přednese její autor
VLADIMÍR MATĚJČEK

Skladby J.S. Bacha, D. Buxtehude,
L.N. Clérambaulta, W.A. Mozarta,
J. Pachelbela a J.F. Segera na varhany
hraje Vladimír Roubal

**Pátek 18. 12. od 18 hodin v kostele
Nejsvětějšího Srdce Páně
v Jablonci nad Nisou.**

Od 17 hodin je sloužena mše svatá.

Občanské sdružení
Česká křesťanská akademie
místní skupina Ústí nad Labem
ve spolupráci s Muzeem
Města Ústí nad Labem

pořádá přednášku

PhDr. Aleš Navrátil Ph.D.

Dějiny a výtvarné umění církevních řádů v Čechách

IV. část
Premonstráti
(dokončení)

Středa 8. prosince 2004 od 18 hod.
v budově Muzea Města Ústí nad
Labem – Masarykova tř. 3

Za chrámy zbořené



Kostel sv. Kateřiny v Merbolticích zbourán 1975. Foto Oblstní muzeum v Děčíně. Výstava s tematikou zbořených chrámů probíhá v Oblastním muzeu v Děčíně do konce ledna 2005 denně kromě pondělí.

V Oblastním muzeu v Děčíně byla 3. listopadu t. r. otevřena výstava „Za chrámy zbořené“ dokumentující zánik církevních památek na území děčínského okresu. Výstava je pro veřejnost otevřena do konce ledna příštího roku denně mimo pondělí.

Autorka výstavy, pracovnice Národního památkového ústavu v Ústí nad Labem Jana Břečková shromáždila velké množství fotografií a dokumentů k jednotlivým zaniklým stavbám, které nenávratně zmizely z naší krajiny. Jak je uvedeno v jednom z vystavených dobových dokumentů, byly kostely zbourány především z „bezpečnostních a estetických důvodů“.

V celém bývalém Severočeském kraji bylo v poválečném období zlikvidováno celkem 90 kostelů, nespočet kaplí, božích muk, soch a dalších drobných sakrálních památek.

Výstava v děčínském muzeu dokumentující zbořené chrámy je navíc doplněna výstavkou kovaných křížů ze zaniklých hřbitovů a modelem starokatolického kostela, zapůjčeným městem Krásná Lípa.



Hledáme dobrovolníky pro práci s dětmi

Azylová ubytovna pro ženy, azylová ubytovna pro rodiny, denní centrum pro lidi bez příštěší, volnočasové centrum ARCHA pro děti.

Dům Naděje, Želetická 706, 412 01 Litoměřice, tel. 416 797 511,

e-mail: litomer.nadeje@volny.cz,
web: www.nadeje.cz

Diecézní katechetické centrum informuje

Dětská výtvarná soutěž

Připomínáme, že od října byla vyhlášena Dětská diecézní výtvarná soutěž, tentokrát na téma:

Příběhy z Ježíšova života

Kategorie: 5-7 let (předškolní), 8-11 let (1. stupeň), 11-15 let (2. stupeň), mládež.

Termín: 1. 10. 2004 - 30. 4. 2005 (Vyhodnocení soutěže proběhne v červnu 2005).

Technika: libovolná (malba tužkou, barvami; modelování; vystřihovánky).

Výtvarná dílka označená jménem, příjmením, bydlištěm a datem narození autora posílejte na adresu DKC Litoměřice (na konci následujícího článku).

Adventní duchovní obnova

Tato duchovní obnova je určena všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podílejí na službě v církvi. Jejím cílem je pomoci zastavit se v hektické předvánoční době a nasměrovat se na cestu ke Kristu.

Datum a místo: 4. 12. 2004 na faře v Liberec-Ruprechtice

Exercitátor: P. Jaroslav Borucki MS

Kdykoliv v průběhu dne (mimo konání témat) je možné přistoupit ke sv. smíření nebo požádat o duchovní rozhovor. Přihlášky zasílejte na adresu: Katechetické centrum, Komenského 4, 412 01 Litoměřice, nebo telefonicky: 416 738 072 nebo mobil: 777 838 449 nebo e-mailem: dkc.ltm@seznam.cz.

Matice železnobrodská vás zve na koncerty

V listopadu už jsme zazímovali faru na Krásné u Jablonce, připravujeme drobné opravy uvnitř budovy a poslední velkou akcí bude Vánoční koledování. Před půlnoční mší, 24. 12. 2004 v 23.30, si zazpíváme s dětmi koledy a pak bude první skutečná půlnoční v kostele sv. Josefa po mnoha letech. Na Nový rok odpoedne od 14 hod. připravujeme velký koncert pod vedením paní Mgr. Jarmily Klokočnickové. Budete to určitě nádherný začátek Nového roku. Zveme všechny na novoroční výlet s koncertem. A těšíme se v roce 2005.

Matice děkanství Železnobrodské
- Matiční centrum na Krásné



Pomozte využít fary a chalupy pro pobyty dětí a mládeže

S rostoucím počtem dětí v naší litoměřické diecézi roste také potřeba pro tyto děti pořádat různé pobyty a tábory.

Abychom usnadnili organizátorům táborů jejich práci, rozhodli jsme se, že **vypracujeme seznam míst**, kde by mohli dětský tábor uspořádat.

Obracíme se proto s prosbou hlavně na duchovní správce. Pokud byste měli prostory, které byste mohli nabídnout pro pořádání táborů, prosím napište nám na naši adresu: **Diecézní katechetické centrum, Komenského 4, Litoměřice, 412 01.**

Je důležité, abyste uvedli adresu místa, vybavení prostor (hlavně počet WC, sprchových koutů a počet místností), kapacitu, cena za osobu na den, kontakt na koho se můžeme obrátit při zájmu o pronájem a na závěr do poznámky napište zdroj vody (obecní vodovod, vlastní studna). Dále můžete připsat např. jak daleko je les, koupání atd.

Podobné seznamy far a chalup pro pobyty dětí a mládeže mají již v olomoucké, brněnské, ostravsko-opavské a plzeňské diecézi.

Pevně věříme, že se nám podaří tento seznam far a chalup dát dohromady během zimních měsíců a na jaře jej budeme už moci nabídnout pořadatelům táborů. Samozřejmě, že k tomuto našemu seznamu připojíme i seznamy far a chalup ostatních diecézí.



DCM

SESTRY BOROMEJKY NABÍZEJÍ NEKOLIKADENNÍ POBYT VE SVÉM KLÁŠTEŘE

Kdo má chuť i odvalu, může se zapojit do společné modlitby a služby jak u nemocných, tak i v běžném provozu kláštera (např. na zahradě, v prádelně).

Kontaktní osoba: S. M. Vincenta Kořínková, e-mail: vincenta@boromejky.cz, web: www.boromejky.cz, tel. 257 532 861, mobil: 723 477 525

SESTRY BOROMEJKY ZVOU NA DUCHOVNÍ OBNOVY PRO DÍVKY

10.-12. prosince Svatá Hora (Příbram) od 19 let

téma: - ROZLIŠOVÁNÍ POVOLÁNÍ (advent) P. Prokop

Brož

29.12.-2.1. 2005 Znojmo - Hradiště od 17 do 20 let

téma: PROČ MILOVAT A BÝT MILOVÁN ? (Silvestr) P. František Míček OPraem.

14.-16. ledna Znojmo - Hradiště od 19 let

téma: ÚKOL ŽENY VE SVĚTĚ (panenství x mateřství) P. Bernard Slaboch OPraem.

11.-13. února Znojmo-Hradiště od 16 do 18 let

téma: PROČ JSEM NA SVĚTĚ ?

P. Jacek Dománski

11.-13. březen Nové Hrady od 19 let

téma: MEZE LÁSKY K BOHU A K LIDEM (postní doba) P. Gereon Biňovec OPraem.

15.-17. duben Frýdlant nad Ostravicí od 19 let

téma: ČLOVĚK OD POČETÍ DO VĚČNOSTI (velikonoce) P. Marcel Krajzl S sebou: spacák, Bibli, breviář (kdo má), cena: dobrovolná

Kontaktní osoba: S.M. Vincenta Kořínková, e-mail: vincenta@boromejky.cz, web: www.boromejky.cz, tel. 257 532 861, mobil: 723 477 525

DCM, Komenského 4,
412 82 Litoměřice
Telefon: 416 738 065
Mobil: 603 452 001
daniela.dcm@tiscali.cz
www.litomerice.signal.cz



KURS ANIMÁTORŮ

2. setkání – 11. 12.

Jednotlivá setkání kursu budou probíhat vždy v Litoměřicích v Diecézním domě kardinála Trochty. Program bude vždy jednodenní v sobotu od 9.30 do 17 hodin. Samozřejmě je možnost přijet už v pátek a zůstat do neděle.

Téma 2. setkání: Úvod do Nového zákona - P. Jiří Voleský, O modlitbě - P. Marek Vilém Štěpán O.Praem., Komunikace: verbální i neverbální formou komunikace. Rozvoj aktivního naslouchání a vedení dialogu.

Bližší informace a přihlášky získáte na Diecézním centru pro mládež, Komenského 4, 412 01 Litoměřice, tel. 416 738 065, mobil: 603 452 001, e-mail: daniela.dcm@tiscali.cz, web: www.litomerice.signal.cz.



1. setkání animátorů

První setkání animátorů jsme zahájili mší svatou s otcem biskupem Pavlem. Ten při kázání zdůraznil, že animátor má být „ten, který dává duši společenství“.

Po mši svaté jsme byli pozváni do útulné zařízené místnosti, abychom si nepřipadali jako ve škole a utvořili společenství. Navzájem jsme se představili a pak už přišel P. Jiří Voleský, který nám trochu přiblížil Starý zákon a jeho časovou linii a dal nám praktické podněty k práci s Písmem svatým ve společenství.

Po dobrém obědě jsme si v jedné hře procvičili paměť a schopnost komunikovat.

Na odpolední katechezi nám P. Antonín Forbelský řekl přirovnání: Animátor není ten, kdo táhne za provaz, kterého se ostatní členové společenství drží. Animátor má být jako Panna Maria na svatbě v Káně – všímá si, kde co schází a připomíná, čeho je třeba (srv. Jan 2).

Otec biskup nás povzbudil podobenstvím o rozséváči – ten, když rozsévá, počítá s tím, že některá zrna přijdou nazmar, přesto rozsévá zrna takto „velkoryse“ a nesází každé zrno zvlášť. Proto se nemáme rmoutit nad tím, když se nám zdá, že některé naše snahy o šíření Božího království vyjdou naprázdno a zároveň neomezovat se pouze na jednotlivá „zrna“.

DANIELO, DĚKUJEME!

Vítek Machek, Tanvald. Foto Antonín Forbelský



VÁNOČNÍ ŠACHOVÝ TURNAJ

27. 12. v orlovně Jiráskova 126, Turnov. Přihlášky není třeba zasílat předem. Podmínky účasti: bez omezení. Příjem účastníků: 8.30–9.00. Ukončení do 15 hodin.

Kontakt: Orel jednota Turnov, Jan Mrázek, Kosmonautů 1326, 511 01 Turnov, e-mail: orel.turnov@seznam.cz, mobil 737 467 434 (Justina Mrázková), 737 406 294 (Jan Mrázek syn).

DĚTSKÝ VÁNOČNÍ ŠACHOVÝ TURNAJ

28. 12. v orlovně Jiráskova 126, Turnov: Přihlášky není třeba zasílat předem. Podmínky účasti: do 15 let věku. Příjem účastníků: 8.30–9.00. Ukončení do 13 hodin. Kontakt: Orel jednota Turnov: Jan Mrázek, Kosmonautů 1326, 511 01 Turnov, e-mail: orel.turnov@seznam.cz, mobil

737 467 434 (Justina Mrázková), 737 406 294 (Jan Mrázek syn).

PŘEDSILVESTROVSKÝ TURNAJ VE STOLNÍM TENISE pro všechny

30. 12. v Orlovně v Lomnici nad Popelkou (u zimního stadionu).

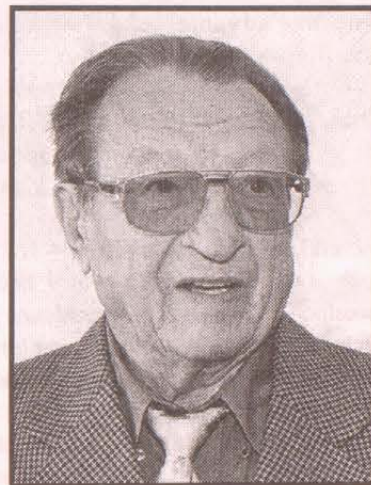
Pro Orel župu sv. Zdislavy zajišťuje Orel jednota Lomnice nad Popelkou. Kontakt: Ing. Zdeněk Zákoutský, Karlovské nám. 257, 512 51 Lomnice n. Pop., tel. 481 671 865. Přihlášky není třeba zasílat předem. Startovné 20 Kč, členové Orla a děti do 15 let zdarma.

Kategorie do 11 let, 11–15 let, přes 15 let. Podmínky účasti: nečerníci sportovní sálová obuv, pálka. Příjem účastníků 8.25–9.25, zahájení 9.30, ukončení do 16 hodin.

Hrací systém bude volen tak, aby si všichni (i ti slabší) dost zahráli.

Odešel dobrodinec

Záslužná činnost p. Bohuslava
Jana Horáčka pro Český ráj



Ing. B. J. Horáček

Foto: Pavel Charousek

Před dvěma roky, dne 19. října 2002, zemřel ve Stuttgartu v Německu zakladatel „Nadace Českému Ráji“, rodák z Radvánovic u Turnova, Ing. Bohuslav Jan Horáček.

O zásluhách pana Ing. Horáčka pro oblast Českého ráje jsem vás v časopise Zdislava již několikrát informoval. Jeho úmrtím skončila činnost nadace vedená Mgr. Františkem Horáčkem.

Uvádím přehled obdarovaných církevních objektů v oblasti Českého ráje: Kostel sv. Josefa (Hrubá Skála), sv. Vavřince (Tatobity), sv. Filipa a Jakuba (Všeň), sv. Kateřiny (Vysoké n. Jiz.), sv. Jana Křtitele (Nudvojovice), sv. Prokopa (Libošovice), sv. Jiří (Přáslavice), kašna s pozlacenou sochou Panny Marie (Turnov). Celkem 18 159 324 Kč.

Dále daroval Čsl. církvi husitské na opravu Sboru v Semilech 4 359 377 Kč.

Dále B. J. Horáček financoval stavbu domu pro důchodce v Radvánovicích, přispěl na stavbu Obchodní akademie a hotelové školy v Turnově a kuchyně v nemocnici v Turnově.

Všechno krásné, co B. J. Horáček pro rozkvět naší vlasti vykonal, nemá srovnání s žádnou jinou osobností. Za svoji činnost obdržel od prezidenta republiky Václava Havla „Medaili za zásluhy“. 4. prosince tohoto roku by se dožil 80 let. Díky jeho nadaci se pravidelně v tento den koná na zámku Sychrov udělování prestižních nadačních cen „Praemium Bohemiae“ studentům a osobnostem, které se zasloužily o rozvoj vědy a kultury v naší vlasti.

Josef Šírek



97,9 FM (Ještěd)
Program v Katolickém
týdeníku
nebo na adrese
redakce@proglas.cz

Prosincové adventní čekání vám chceme zpříjemnit těmito pořady:

Tradiční předvánoční soutěž nabídne hudební týdeník **Oktáva** v pátek 3. prosince v 16.55. Možná zajímavé vánoční dárky mohou získat milovníci klasiky z rukou Kláry Beránkové.

V cizině a přece doma – tak je nazván pořad **Křesťan a svět** v neděli 5. prosince v 17 hodin. Na rozhlasových vlnách se můžete setkat s dlouholetým vedoucím české sekce Radia Vatikán, jezuitou P. Josefem Koláčkem.

Rozhovor se salesiánem P. Petrem Němcem připravila litoměřická spolupracovnice Proglasu Marína Koscelníková na čtvrtek 9. prosince. Od 22 hodin spolu rozmlouvají především o salesiánských misích v Bulharsku.

V pátek 10. prosince v 16 hodin přináší relace **Všiml jsem si rozhovor s karmelitánem P. Vojtěchem Kodetem** o pastoračním úkolu laiků. Marie Blažková se svým hostem přemýšlí o mnohdy nesnadném úkolu každého křesťana hlásat svým životem evangelium.

Dost bylo konců, je čas pro začátek. Život už mi tolik vzal, mnohé mi ale zůstalo. Tyto dvě věty charakterizují téma, které bychom v pořadu **Do života chtěli**

Na severu Čech naladíte Radio Proglas na frekvenci 97,9 FM z Ještědu, v kabelové televizi, na internetu nebo přes satelit. Program naleznete v Katolickém týdeníku nebo objednaním na adrese redakce@proglas.cz

otevřít v pondělí 13. prosince. Uslyšíte příběhy lidí, kteří o hodně přišli, ale mají šanci začít znovu. Zazní rady odborníků, jak se vyrovnat se životními ztrátami. Do života vysíláme v pondělí od 16. hodiny se sobotní reprízou po 22. hodině.

Týdeník pro děti, **Barvínek**, představí v úterý 14. prosince v 16 hodin **život jedné mladé dívky**. Jana Smejkalová se narodila před 15 lety, spolu s rodiči žije v Brně, prvním rokem navštěvuje střední pedagogickou školu a ... je nevidomá. Čekajte ovšem povídání plné úsměvů, protože Jana se ze života raduje každý den. (Repríza v sobotu 18. 12. v 9.30.)

Ve středu 22. prosince vás chceme zavést **do Benešova u Prahy**. V těsně předvánoční době hovoříme se zástupci ekumenického občanského sdružení **Tři**. V tom jsou zastoupeni členové katolické, evangelické a husitské církve i okolních obcí. Sdružení usiluje mimo jiné o vybudování hospice, kostela s farou a církevní školy. Poslouchejte v deset večer.

Vánoční čas se na vlnách Proglasu ponese **ve znamení rodiny**. Ve svátečních dnech poslouchejte relace na téma **rodinné Vánoce – Vánoce v rodině**.

Studio Telepace a Radio Proglas prosí o podporu v přípravě digitálního vysílání

Rychlým rozvojem informačních technologií jsme dospěli k reálné možnosti využít proces, který se nazývá digitalizace. Digitalizace v praxi znamená možnost zřizovat nové televizní a rozhlasové programy, a to v nevídaném počtu a levněji než dosavadní analogové.

Abychom mohli učinit správné rozhodnutí k využití tak jedinečné příležitosti, potřebovali bychom k tomu mimo jiné vědět i to, zda by věřící křesťané vůbec měli o takový televizní program zájem, případně zda by tuto nově vzniklou křesťanskou televizi finančně podporovali, nebo zda by se měla živit jako komerční stanice.

Prosíme, položte si otázku: Bylo by dobré a jsme schopni sobě i druhým nabídnout k plánovaným desítkám komerčních programů alternativu v podobě jednoho programu s pěknými pořady, nápaditými soutěžemi, s kvalitními dokumenty, s pořady se zdravým humorem, s pořady na témata, která jiní neprobírají? Stáli byste o televizní zpravodajství s jinak seřazenými příspěvky, o umělecké filmy, které se jinde málo promítají? ... Otcové biskupové jsou s těmito skutečnostmi v hrubých obrysech seznámeni a tyto plány podporují.

Ostravské Studio Telepace s desetiletou historií může být dobrým základem takového vysílání. Je-li to i v Božím plánu, budou si moci křesťané navzájem (i ostatním lidem) nadělit možná již k Vánocům roku 2005 naši – vaši televizi.

V případě, že máte zájem se do věci jakkoli vložit, vyjádřete prosíme podpisem své stanovisko na formuláře, které lze najít mimo jiné na internetových stránkách Zdislavy. Děkujeme mnohokrát.

Za Studio Telepace P. Leoš Ryška SDB, za Radio Proglas P. Ing. Martin Holík

Pro vzdělání

TEST NÁBOŽENSKÝCH ZNALOSTÍ: CÍRKEVNÍ POJMY

z německého originálu Quiz-Spiel Kirche přeložila Mgr. Irena Duchoňová, katechetické centrum v Litoměřicích

53. Jak se nazývá shromáždění kardinálů pro volbu papeže?
a. Kongregace
b. Konkordát
c. Korkondance
d. Konkláve
54. Jak se jmenuje zástupce biskupa pověřený spravováním všech důležitých zájmů diecéze?
a. Probošt
b. Generální vikář
c. Ordinář
d. Prelát
55. Co je to „baldachýn“?
a. Jiný název pro náboženství Bahai
b. Drahocenná pokrývka
c. Ozdobná kamenná rakev
d. Broušený drahokam
56. Jak se nazývá slavnost v předvečer velkých církevních svátků?
a. Quatembr
b. Exultet
c. Vigilie
d. Nešpory
57. Která modlitba není v modlitbě růžence?
a. Pane, smiluj se
b. Zdrávas Maria
c. Otče náš
d. Sláva Otci
58. Jak se nazývá mše ve všední dny v době adventní, místy velmi časná, s osvětlením svíček?
a. Roráty
b. Nešpory
c. Quatembr
d. Vigilie
59. Co je to „konkordát“?
a. Vědecký komentář Bible
b. Mezinárodní úmluva mezi Vatikánem a jednotlivými státy
c. Manželství kněží
d. Soukromá cesta papeže
60. Jak se nazývají úředníci činní ve Vatikánu?
a. Episkopát
b. Kurie
c. Koncil
d. Konkláve

Správné odpovědi:

9'09
53.d, 54.b, 55.b, 56.c, 57.a, 58.a, 59.b,

At' žijí rubriky

Svatý otec Jan Pavel II. při příležitosti zahájení roku Eucharistie napsal také svůj list: *Mane nobiscum Domine* (Zůstaň s námi, Pane), ve kterém nabízí některé základní směrnice pro plodné a hluboké prožívání této doby milosti. Mimo jiné také v odst. 17 říká, že konkrétním závazkem tohoto Roku Eucharistie by mohlo být důkladné prostudování Zásad a norem užívání Římského misálu v každém farním společenství. Proto bychom Vám chtěli, pozorní čtenáři, nabídnout takový malý pohled do liturgiky právě podle zmiňovaných norem.

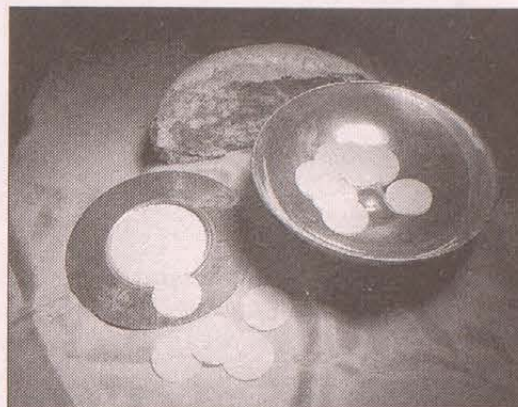


foto Zbyněk Pavienský

K čemu je to všechno dobré?

Ozývají se hlasy, nač tolik předpisů, proč tolik ceremonií a obřadů? Není to zbytečné? Pán Ježíš apoštolům také nedal na cestu misál, lektionáře, benedikcionál, breviář atd. Přesto Církev vytvořila přímo vědu o způsobu bohopeny. A učinila dobře. Když chtěl Pán Ježíš slavit se svými apoštolů velikonocní večeři, při které ustanovil oběť svého Těla a Krve, přikázal přichystat velkou prostřenou místnost (Lk 22, 12). Tento příkaz pak od té doby vztahovala Církev i na sebe, když vydávala různé předpisy o duchovní přípravě, o místech, obřadech a textech, jenž se týkají slavení Eucharistie. Vždyť Eucharistie je pramen a vrchol života Církve, neboť v ní je obsažen Kristus sám. Proto je tedy veřejná bohopena úkonem nanejvýš posvátným, který Církev chrání a opatruje. Veřejně takto demonstruje svoji víru a neměnnou lásku k hlubokému tajemství a ukazuje na nepřetržitou a souvislou tradici, avšak tradici živou.

Tradice či zakonzervování?

V liturgii se tedy jedná jednak o svědectví neměnné víry, kdy vyznáváme, že oběť na kříži a její svátostné zpřítomnění ve mši svaté je jedna a táž oběť Ježíše Krista, která se liší jen způsobem obětování. V liturgii se však jedná také o nepřerušovanou tradici. II. vatikánský koncil vydal nařízení k přezkoumání mešního řádu a stanovil (mimo jiné) také obnovení „podle starobylé tradice svatých Otců“. Máme tedy zachovávat nejen to, co nám předali naši bezprostřední předkové, nýbrž mají být podchycena a důkladně zvažena všechna uplynulá období Církve. Tak budeme moci lépe rozeznávat, jak Duch svatý dopřává Božím lidu obdivuhodnou věrnost v uchovávaní neměnného pokladu víry, ačkoliv je tolik rozmanitých modliteb a obřadů.

A co II. vatikánský koncil?

Tento pastorální koncil se shromáždil, aby přizpůsobil Církev potřebám jejího apoštolského úkolu v současné době – tedy DNES.

Právě jeho první dokument – Sacrosanctum concilium – se věnoval liturgii, neboť koncilní otcové „vsadili“ na velkou katechetickou prospěšnost obsaženou ve mši svaté. Tak bylo navázáno na Tridentický koncil (1545–63) a na některých místech dokonce doplněno to, co nebylo splněno po Tridentinu. Tak Církev naplňuje své poslání učitelky pravdy a chrání „věci staré“, avšak uvažuje o „věcech nových“ a moudře je přijímá (srov. Mt 13, 52).



foto Jan Macek

Stručně na závěr:

Církev si natolik váží svěřeného pokladu víry, že nedovolí svévolné manipulování s ním. Proto stanovila pravidla. Avšak protože také věří ve vedení Duchem svatým, nebojí se některé prvky přizpůsobit dané době. Pro dobré pochopení liturgie samotné je jednou z nejdůležitějších podmínek pokora a láska k Církvi.

Co je liturgie?

Samo slovo nám napovídá, že není české, nýbrž řecké. Výraz „liturgie“ znamená původně „veřejné dílo“, služba lidu“, „služba ve prospěch lidu“, či „zvláštní povinnost zámožných řeckých občanů ve prospěch občanského kolektivu“. V křesťanské tradici to znamená, že Boží lid má účast na Božím díle (srov. Jan 17, 4). V Novém zákoně je tento výraz užíván jednak pro bohoslužbu (Sk 13, 2; Lk 1, 23), tak také pro hlásání evangelia (Řím 15, 16) a pro konání skutků lásky (2 Kor 9, 12). Mohli bychom říci, že liturgie je výkon kněžství Ježíše Krista. Zároveň je to také veřejná bohopena, kterou koná Církev (srov. SC 7).

A liturgika?

Stručně řečeno: liturgika je nauka o liturgii, kterou bychom mohli rozčlenit do třech hlavních podskupin: teorie (obecné předpoklady), historie (dějinný vývoj) a praxe (konkrétní předpisy – tzv. rubriky).



Jóšijáš – sjednotitel náboženského a společenského života

Nalezení knihy zákona

Během rozsáhlých oprav a úklidu chrámového prostoru dochází k převratnému objevu. V chrámových písemných archívech je nalezena kniha (svitek) Mojžíšova zákona. Jedná se pravděpodobně o jádro našeho Deuteronomia, Páté knihy Mojžíšovy. Tato verze Zákona pochází ze severního Izraelského království a do Jeruzaléma byla pravděpodobně přinesena severoizraelskými duchovními, kteří utekli do Judska před invazí Asyřanů asi sto let před Jóšijášovou epochou.

Není divu, že tento nečekанý nález vzbudil náležitou pozornost, ale hlavně přesvědčení krále, že se jedná o jasný Hospodinův zásah do dějin Judského království. Kniha je před králem slavnostně předčítána, přičemž panovník na znamení děsu před hrozcím Božím soudem a ochoty k hlubokému pokání roztrhne své šaty a vyznává hříchy své i svých předchůdců a celého národa. Hrozí se Hospodinova trestu a pokorně se obrací s prosbou o zjevení Boží vůle k prorokyni Chuldě žijící toho času v Jeruzalémě. Boží výnos však zní nesmlouvavě vzhledem k do nebe volajícím nevěrnostem celého vyvoleného národa. Jóšijáš svou důslednou věrností získává jen to, že sám nebude nucen hledět na velké katastrofy, které z Božího rozhodnutí postihnou celý národ: *Hle, uvedu zlo na toto místo a na jeho obyvatel podle všech slov té knihy, kterou četl judský král. Protože mě opustili a jiným bohům pálili kadidlo, a tak mě uráželi, ...rozntitilo se mé rozhořčení na toto místo a neuhasne.* A poselství milosti věrnému Jóšijášovi: *Protože tvé srdce zjihlo a pokořil ses před Hospodinem, když jsi uslyšel, co jsem mluvil proti tomuto místu a proti jeho obyvatelům, že tu bude spoušť a zlořečení, protože jsi roztrhl své roucho a přede mnou plakal, vyslyšel jsem tě, ...tvé oči nespátří nic z toho zla, které uvedu na toto místo.*

Míra Božího spravedlivého hněvu již přetéká, již není možné, aby jediný člověk, byť s velikou zodpovědností, konal pokání a upřímné bezvýhradné obrácení k Hospodinu. Národ je dlouhými dějinami náboženských nevěrností a neustálého koketování s tolik přitažlivými pohanskými náboženskými kulty tak hluboce nakažen, že nezbyvá jiné východisko pro záchranu alespoň malého věrného zbytku věrných, nežli přísnou a bolestně pokořující očista rukama násilných pohanů, kteří dobudou Jeruzalém, zničí chrám a odvedou značnou část obyvatelstva do ponižujícího zajetí.

Přes všechny tyto neodvratně hroící tresty zůstává král věrný svému rozhodnutí k reformě. Nevěší hlavu před budoucí beznadějnou situací, ale naopak se snaží zachránit, co se ještě zachránit dá. A nakonec toho není málo. Ačkoli hroící přísný trest přeci jen se vši tíhou na Judsko dopadne, snaha Jóšijáše neupadne v zapomnění. Právě na jeho intenzivní a vytrvalou snahu mohou po 70 letech znovu navázat kněz Ezdráš a



charismatický vůdce Nehemiáš, kteří formují nový Izrael po návratu z babylónského zajetí.

Další výrazné a krásné poselství životního příkladu Jóšijáše: osobní věrnost a vytrvalá snaha zvrátit i předem beznadějnou situaci se v Boží prozřetelnosti bohatě vyplácí, ačkoli je člověk nucen vzdát se zažívání plodů své upřímné snahy za svého pozemského života. I toto je nesmírně aktuální pro naši moderní křesťanskou situaci. Nerezignovat, nevěšet pasivně hlavu, nenechat se strhnout atmosférou bezvýchodné a destruktivní kritiky tváří v tvář zhoršujícímu se náboženskému životu společnosti, to je nesmrtelné poselství krále-reformátora, které nikdy neztrácí svou aktuálnost.

Král – náboženský reformátor

Následující králova reformátorská činnost se odvíjí od jeho vnitřního sjednocení s poznanou pravdou. Prorocká slova a mravně náboženská ustanovení posvátného zákona jsou prameny tohoto Jóšijášova vnitřního přesvědčení a zápalu. Král usiluje především o dvě skutečnosti, ve kterých vidí jádro celé tolik potřebné změny: Centralizuje Hospodinův kult na jediné místo, totiž na Jeruzalémský chrám, a ruku v ruce s touto iniciativou likviduje všechny pohanské svatyně, oltáře, modly a vše, co by mohlo dát k pohanskému kultu jakýkoli podnět. Tímto úsilím výrazně zduchovňuje a sjednocuje

celý národ, který byl doposud zvyklý vyhýbat se svým kompromisním přístupem nepříjemným střetům se svým pohanským okolím.

Jasnost, síla a vnitřní přesvědčivost králova příkladu dosáhla alespoň za jeho života svého. Právě na tomto základě centrální kultické jednoty a duchovní ryzosti, o kterou tak neúnavně usiloval, mohou o několik desetiletí později stavět noví upřímní a nadšení Boží služebníci.

Proč jen jedna svatyně?

Centralizace kultu je výmluvným znamením a výrazem Hospodinovy jedinečnosti v celém tehdejší velice složitém náboženském světě. Král tím demonstruje svrchovanost, výlučnost a jedinstvo Jahveho, Boha Izraele, který nenesse vedle sebe jiné náboženské kultury a uctívání dalších bohů. Ničení náboženských míst a obětí, nejen pohanských, ale i izraelských, zase velice energicky potírá sklon člověka k formálnímu ritualismu, který je velkým nebezpečím sklouznutí do modloslužby.

Má-li člověk stále nablízku určité místo či předmět bez náležitého náboženského centrálního dozoru, zajišťující mu bezpečný a bezproblémový kontakt s nadpřirozenem, nachází se velice blízko nebezpečí, že si z náboženských rituálů a předmětů vytvoří „bohy podle svého obrazu“, kteří slouží jeho potřebám a přáním, namísto věrné, pokorné a poslušné podřízenosti jedinému suverénnímu Bohu a Pánu.

Jóšijáš podřizuje veškerý náboženský rituální život jeruzalémskému kněžstvu, jež má dohlížet na čistotu věrouky a mravů. Jistě i tento přístup má svá úskalí, především v možnosti zneužití velké zodpovědnosti nových vůdců náboženského a do značné míry i společenského života lidí, nicméně rozdrobenost rozmanitých pohledů náboženského života, jež postrádá centrální záruky jistoty víry, je jistě jak nábožensky, tak společensky nebezpečnější.

I my, lidé 21. křesťanského století, se nacházíme v podobné atmosféře rozdrobenosti a bezbřehosti náboženských a mravních zásad člověka. Málokdo je schopen se v tomto zmatku orientovat, a tak často na své náboženské otázky rezignuje. I zde je třeba, abychom my křesťané ukazovali světu spolehlivost a prospěšnost svého náboženského přesvědčení, které je schopné i do našeho „pokřesťanského“ světa vnést jasné světlo pro ty, kteří hledají smysl života.